

IZVEŠTAJ ŽIRIJA VII SALONA PEJZAŽNE ARHITEKTURE 2017.

Odlukom Saveta Salona pejzažne arhitekture, na sednici koja je održana 2. novembra 2016. godine, imenovan je žiri VII Salona pejzažne arhitekture, u sledećem sastavu:

1. *dr Mirjana Sekulić, dipl.inž.pejz.arh., predsednik žirija*
2. *Herman Gunlagson (Hermann G. Gunnlaugsson), dipl.inž.pejz.arh., IFLA Europe Vice President, Island*
3. *dr Milorad Veselinović, dipl.inž.pejz.arh.*
4. *Slobodan Kostadinovski, akademski vajar*
5. *Karlo Rajneri (Carlo Amedeo Reyneri), dipl.inž.arh., Italija*

Žiri VII Salona pejzažne arhitekture 2017. godine konstatovao je da je za Salon prijavljeno ukupno 69 radova, od čega je Selekciona komisija za izlaganje odabrala njih 56, po sledećim kategorijama: 18 radova u kategoriji Nerealizovani projekti; 18 radova u kategoriji Studentski radovi; 10 radova u kategoriji Realizovani projekti; 6 radova u kategoriji Studije – istraživanje; 2 rada u kategoriji Video – Multimedija; 1 rad u kategoriji Publikacije i 1 rad u kategoriji Planovi.

VELIKA NAGRADA – **GRAND PRIX VII SALONA PEJZAŽNE ARHITEKTURE 2017.**

Dodeljuje se radu:

SEESTADT ASPERN D12

Autori:

Alice Gröbinger, Srdan Ivkovic, Matthias Bresseleers

Institucija:

*Idealice – technisches büro für landschaftsarchitektur, Wien
(Idealice - technical office for landscape architecture, Vienna)*

Kategorija:

Realizovani projekti

Žiri se opredelio za deo realizovanog projekta na relativno ravnom, neatraktivnom prostoru koji je u sklopu budućeg novog urbanog distrikta Beča. Do sada, u realizovanom projektu Seestadt Aspern D12, prepoznali smo holistički pristup

ekološkog projekta, koji, pored ostalog, uzima u obzir i psiho-emocionalne osobine korisnika prostora.

Urbani distrikt, Seestadt Aspern, realizovan je kao prva faza jednog od najvećih gradskih razvojnih projekata u Evropi u oblasti socijalnog stanovanja severoistočno od Beča, na lokaciji bivšeg aerodroma (približno 240 ha). Seestadt Aspern je linijom metroa povezan sa Bečom, sadrži novo veštačko jezero od 5 ha, *Central park* od 9 ha i do sada završenih oko 3000 stanova. Javni prostor – tj. ulice, trgovi i parkovi – zauzimaju 50% od ukupne površine ovog urbanog razvoja područja.

Održivost je igrala glavnu ulogu u procesu planiranja ovog jugoistočnog bloka u izgrađenog Aspernu.

Ono što je poznato kao kanjon, oblast sa nekoliko promena nivoa, sedenje u srcu kompleksa, zajedno sa velikim brojem travnatih brdašaca, zelenih dvorišta, sa terasama u obliku krila aviona – sve to čini organski pejzaž. Svaka terasa ima nasip za sopstvenu upotrebu, sa vegetacijom u skladu sa željama zakupaca. Ove humke stvaraju privatnost umesto ograde. Brda, drveće i žbunje ispred privatnih terasa prave mrežu puteva, a sve te površine predstavljaju krovne vrtove iznad garaža.

Žiri se rukovodio afirmativnom ulogom pejzažne arhitekture u kreiranju društvenog konteksta i realizaciji urbanističko arhitektonskog prostora 21. veka i *Grand Prix VII Salona* pejzažne arhitekture dodeljuje realizovanom objektu Seestadt Aspern D12 u Beču.

PLAKETA u kategoriji Studije – istraživanja

Dodeljuje se za rad:

KARAKTERIZACIJA PEJZAŽA URBANOG PREDELA (*Metropolitan landscape characterization*)

Autori:

Alexandra Tisma, René van der Velde, Michiel Pouderoijen and Jan Wilbers

Institucija:

Faculty of Architecture and the Built Environment, TU Delft, The Netherlands

Istraživanje koje su nam autori predstavili je teorijski i metodološki okvir za sveobuhvatnu karakterizaciju pejzaža, usredsređen na najveću i najsloženiju urbanu oblast, urbani predeo. Dvadeset četiri od trideset šest tipova predela u urbanom području Roterdama definisani su kao „hibridni“ ili mešoviti tipovi i od posebnog su interesa, jer nisu priznati kao posebna kategorija od strane drugih metoda klasifikacije.

Metod koji su ovde prezentirali kombinuje elemente konvencionalne procene karaktera ruralnog pejzaža sa metodima koji se koriste u proučavanju urbane morfologije, metode za mapiranje i klaster analize. Njihove razlike se zasnivaju na prostornim aspektima i formi, a za grupisanje su korišćeni podaci o različitim gustinama topografskih elemenata, kategorijama korišćenja zemljišta i visinama objekata. Njihov metod je predstavljen u 7 koraka: definisanje obima; otvoreno istraživanje (topografija, funkcija, visina); klaster analize i mapiranje/morfologija; oblast studije; konačni tipovi karaktera pejzaža; odlučivanje o pristupu odluke; donošenje sudova – mogući izlazi (pejzaž podsticajni predlozi; informacije za politiku planiranja; specijalna identifikacija; pejzaž strategije i smernice; predlozi za lokaciju i dizajn razvoja).

PLAKETA u kategoriji Nerealizovani projekti

Dodeljuje se za rad:

ECO_CORRIDOR

Autori:

Katerina Andritsou, Architect/MSc in Landscape architecture

Panita Karamanea, Architect/MSc in Landscape architecture

Thanasis Polyzoidis, Architect/MSc in Landscape architecture

Institucija i saradnici:

3d Visualization (in collaboration with) Thanasis Polyzoidis: *Chrisanthi Vathi, architect, Lida Driva, architect, Adamantia Samiou, architect, Lela Chronopoulou, student of architecture*

Projekat revitalizuje prostor površinskog kopa rudnika lignita u oblasti Ptolemaida u Grčkoj. Uspostavljanjem ekoloških koridora povezuju se biotopi, a mikro celine različitih namena čine se dostupnim, jasnim i prihvatljivim, zahvaljujući komunikacionim linijama biciklističkih i pešačkih staza. Ispunjavajući biološke i zahteve zaštite životne sredine (unapređenje biodiverziteta područja sa biljkama kao glavnim strukturnim elementom, fitoremedijacija vodotokova i drugo), kao i sociološke zahteve (odmor, edukacija i rekreacija), iskazan je model održivog korišćenja prostora u budućnosti, sa jasno izraženim opštekorisnim funkcijama vegetacije.

PLAKETA u kategoriji Publikacije

Dodeljuje se za rad:

PUBLIKACIJE ZAVRŠNIH RADOVA TRI GENERACIJE STUDENATA MASTER AKADEMSKIH STUDIJA „INTEGRALNI URBANIZAM“ ARHITEKTONSKOG FAKULTETA UNIVERZITETA U BEOGRADU

- Maruna, M., Čolić, R. (2014) *Integralni urbani projekti za razvoj centra Kragujevca*. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet
- Čolić, R., Maruna, M., Milovanović Rodić, D., Lalović, K. (ur) (2015). *Integralni urbani projekti za upravljanje rizikom od poplava na primeru Obrenovca*. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet
- Milovanović Rodić, D., Maruna, M., Čolić, R. (ur) (2016) *Instrumenti upravljanja integralnim urbanim razvojem na primeru grada Pančeva*. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet

Autori:

dr Marija Maruna, dr Danijela Milovanović Rodić, dr Ratka Čolić, dr Ksenija Lalović

Institucija:

Arhitektonski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Katalozi su završni radovi tri generacije studenata master akademskih studija (2014–2016), na predmetu Integralni urbanizam. Poligoni za izradu integralnih urbanih projekata, koji su omogućili diplomcima upoznavanje sa metodološkim principima povezivanja stečenih znanja, veština i iskorak u realno okruženje prakse, su gradovi:

Kragujevac, Obrenovac i Pančevo. Žiri smatra da su nagrađene publikacije, rađene u okviru master akademskih studija, postavile nove postulate rada, ne samo u akademskoj zajednici, za stalno praćenje, procenjivanje i unapređenje kvaliteta edukativnog procesa, već i u stručnoj i akademskoj javnosti. Forma kataloga, koji trajno obeležava rezultate rada, ujedno orijentiše studente ka javnoj sceni, kao jedinom merodavnom ambijentu.

PLAKETA u kategoriji Video rad

Dodeljuje se za rad:

MADRID RIO

Autor:

Jose Luis López-Linares

Institucije:

BURGOS & GARRIDO

Video je urađen na visokom profesionalnom i umetničkom nivou i nudi edukativan hronološki prikaz višedecenijske realizacije jednog grandioznog projekta.

Autor video rada koristi filmsko-dokumentaristički jezik kako bi podcrtao i naglasio svu složenost ovog projekta, njegov razvoj kroz faze, sa jasnom porukom da jedan dobro razrađen idejni koncept može doslednom realizacijom promeniti arhitekturu grada i podići kvalitet života u njemu, nudeći urbanom čoveku novoosvojeni iskreiran prostor kao prostor za odmor i relaksaciju.

Film o realizaciji projekta Madrid Rio, svojim ubrzanim kadrovima saobraćajne gužve, šalje poruku o prisutnom nestrpljenju da se ovaj prostor što pre uredi na drugačiji način. Pretvaranjem celog prostora u pešačku zonu dobijena je neprocenjiva vrednost u srcu grada i spori kadrovi prikaza rešenja ovog zeleno-plavog koridora u gledaocu izazivaju osećaj prisutnosti i uživanja u prostoru.

PLAKETA u kategoriji Studentski rad

Dodeljuje se za rad:

IF I COULD CHOOSE MY LANDSCAPE... (Student project, 2016)

Autorka:

Lidia Carrillo Parra, *Architect and Landscape architect*

Mentori: Anna Zahonero, Ioanna Spanou

Barcelona

Projekat rešava povezivanje urbanog dela Barselone sa prirodnim vrednostima ušća reke u more, ali i zaštitu ovog prostora od urbanizacije. Metodologija ostvarenja ciljeva predviđena je kroz više etapa u petnaestogodišnjem periodu. Kao tampon zona izdvojena je borova šuma, kroz koju posetilac, krećući se iz grada, treba da prođe kako bi se susreo sa predelom velike ekološke vrednosti. Prostor je namenjen različitim vidovima turizma, koji jedni druge ne isključuju. Organizacijom prostora za različite namene omogućeno je da se na relativno bliskim površinama odvijaju različite aktivnosti: kupanje na obali mora, ekološki turizam na samoj delti reke i rečnom priobalju, rekreacija, agroturizam i ugostiteljstvo. Celokupan prostor je pažljivo osmišljen tako da se sve aktivnosti istovremeno odvijaju, neometajući se međusobno.

PLAKETA u kategoriji Studentski rad

Dodeljuje se za rad:

IDEJNO REŠENJE ZA UNIVERZITETSKI PARK – NOVI SAD

Autori:

Ljubica Trkulja, d.i.p.a, Aleksandra Panić, d.i.p.a, Jelena Bjelogrić, d.i.p.a, Mirjana Kordić, d.i.p.a, Emil Stevanov, d.i.p.a, Milena Mišeljić, d.i.p.a.

Mentori: L. Bajić, d.i.p.a. i V. Bajić

Institucija:

Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Katedra za hortikulturu i pejzažnu arhitekturu

Univerzitetski park, površine 6 ha, neuređena je parkovska površina trouglaste osnove, između kampusa Univerziteta u Novom Sadu i reke Dunav. Ovo je jedini park uz obalu Dunava na Bačkoj strani grada. Osim rekreativnog potencijala, ovaj prostor je realizovan i za potrebe celodnevnog boravka studenata. Oblikovan je kao novi gradski reper mladosti i budućnosti grada. Obrazac izlomljene linije bedema, ugledajući se na onaj sa Petrovaradinske tvrđave, definisao je osnovni raspored sadržaja parka. Središnji deo prostora je široki plato okružen potpornim zidovima kao bedemima. Parterno rešenje zelenila i geometrija staza koje se pružju kroz ovaj prostor, navode korisnika ka različitim sadržajima (bioskop, amfiteatar na otvorenom i drugo). I kao što su autori rekli, Novi Sad je nastao gledajući u zidine Petrovaradinskog utvrđenja, a sa ovakvim rešenjem, Novi Sad dobija fiktivne bedeme odbrane svog identiteta kao univerzitetskog grada, a kampus bedeme – „Tvrđave znanja“..

SPECIJALNO PRIZNANJE u kategoriji Studije i istraživanje

Dodeljuje se za rad:

A DETAILED SYSTEMATIC INVENTORY OF TERRACED LANDSCAPES IN SLOVENIA: CASE STUDIES, DEVELOPMENT OF METHODOLOGY AND RESULTS

Autori:

Assoc.Prof. Dr. Lucija Ažman Momirski, Asist. Tomaž Berčič

Institucija:

University of Ljubljana, Faculty of Architecture

Slovenija spada među nekoliko zemalja u Evropi sa terasama izgrađenim po gotovo celoj teritoriji države. Terasa se pojavljuju u svim tipovima slovenačkih predela, ali se razlikuju po procentualnom učešću, svrsi i savremenoj funkciji. Teritorija Slovenije je veoma kompleksna, u smislu predeone raznolikosti; nalazi se u interakciji Alpa, Panonske nizije, Dinarida i Mediterana, i pod uticajem je germanske, mađarske, slovenske i romanske kulture.

Slovenija je član Međunarodnog saveza za terasaste predele – ITLA (International Alliance for Terraced Landscapes – ITLA). Detaljno sistematsko inventarisiranje kultivisanih terasa izvedeno je upotrebom LiDAR DEM podataka sa gustom ćelija od 1 m. LiDAR (Light Detection and Ranging) je relativno nova tehnologija, čije su prednosti, u odnosu na tradicionalne, metoda za predstavljanje površine terena i Digital Elevation

Model (DEM). Najbitnija karakteristika novog metoda je pouzdanost za otkrivanje tačne granice terasastih površina. Istraživači su svojim rezultatima rada istakli vrednost i značaj terasastih površina, koje zaslužuju da budu sačuvane za buduće generacije.

SPECIJALNO PRIZNANJE u kategoriji Nerealizovani projekti

Dodeljuje se za rad:

LINEAR SCAPES

Reclamation of the former lignite mining area in West Macedonia, Greece

Autori:

Eleftheria Disli, MSc Architect, **Michael Gkoutziamanis**, Architect, **Anastasia Papadopoulou**, PhD Landscape architect, **Philippos Papapetrou**, Architect and Landscape architect, **Vanessa Tsakalidou**, PhD ArchitectM

Saradnici:

T. Kyttas, Architect, **P. Petridis**, Architect

Institucija:

40.22.ARCHITECTS & M5 ARCHITECTS

Zadržavši tragove destrukcije predela u putanjama bagera koji su kopali rudu, autori vešto uklapaju linijsku strukturu šina vozova za odvoz rude, slojeve uglja, tragove traka za deponovanje jalovine, koji ukazuju na dinamiku ljudske aktivnosti u rušenju i degradaciji predela, i zatim, kao neku vrstu kajanja, predeo leče biološkom rekultivacijom. Tragovi pamćenja na intenzivnu rudarsku aktivnost, revitalizacija prostora vegetacijom i opet – dinamika u sadržajima i nameni prostora, ali sada u znatno humaniju svrhu (za sport rekreaciju i turizam), pokazuju da i za biljke i za čoveka ima mesta u jednom zajedničkom prostoru. Geometrijski oblici paralelnih linija i crne pruge uglja ostaju da upozoravaju na to kako se olako ulazi u destrukciju, ali istog trenutka saradnja čoveka sa prirodom i multifunkcionalno korišćenje prostora budi nadu u bolju budućnost stanovnika, namernika i slučajnih prolaznika. Ovaj predeo prosto izaziva da se poseti, oseti i o svemu razmisli...

SPECIJALNO PRIZNANJE u kategoriji Studentski rad

Dodeljuje se za rad:

MODULARNI VANJSKI PROSTORI

Autorke:

Lara Bogovac, **Matea Bolčević**, **Ana Šandrik**

Institucija:

Agronomski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Studij Krajobrazna arhitektura, stručni rad, 3.godina Bs, 2015/2016

Ovaj studentski rad izdvojio se originalnošću, maštovitošću i preciznošću u razradi funkcionalnih elemenata u vanjskom prostoru, koji čoveka pozivaju na učestaliji i aktivniji boravak u prirodi. U tehničkom i estetskom smislu, osnovne karakteristike jedne

ovakve prostorne celine jesu čista geometrijska forma i modularna mreža kojoj su date različite funkcije, unošenjem osnovnih elemenata u prostor.

Žiri je mišljenja da ovaj rad zaslužuje specijalno priznanje, jer se veoma vešto i kreativno bavi problemom otvorenog prostora, nudeći maštovita, funkcionalna i jednostavna arhitektonska rešenja za saživot sa prirodom, pre svega mladih ljudi, „za koje danas postoji vrlo skroman broj otvorenih površina koji ispunjavaju svoju svrhu, kao mjesta za različite aktivnosti i odmor“.

12.05.2017.

Žiri VII Salona pejzažne arhitekture